

คู่มือ งานแผนพัฒนาท้องถิ่น

โดย งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหิน
อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

คำนำ

งานแผนงานและงบประมาณมีภารกิจและหน้าที่ครอบคลุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายและแผนและเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ประสานแผน ประมวลแผน พิจารณา เสนอแนะ เพื่อประกอบการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนหรือโครงการ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน และโครงการต่างๆ รวมถึงการจัดทำเอกสารรายงานต่าง ๆ ทั้งนี้ภารกิจหลักในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลง การแก้ไข การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้แผนการดำเนินงานสอดคล้องและเป็นไปตามหนังสือชักซ้อม ระเบียบ และกฎหมายที่กำหนด อันนำไปสู่การจัดบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของการปฏิบัติงาน จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานงานแผนงานและงบประมาณ โดยรวมองค์ความรู้จากหนังสือชักซ้อม ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องมานำเสนอให้ครอบคลุมกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหิน

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑
การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ๒๒/๑)	๔
การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ๒๒/๒)	๔
การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	๕
ภาคผนวก	

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๑๒๓๙ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถนำนโยบายและข้อสั่งการของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทยไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีห้วงระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่ง รัฐมนตรีว่าด้วยการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เล่ม ๑๓๕ ตอน พิเศษ ๒๔๖ ง ซึ่งมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้การบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดัน และสนับสนุน
๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์จังหวัด และยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่ได้รับงบประมาณ

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ

๑. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดหัววงระยะเวลาไว้ตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	ประชุมชี้แจงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑ วัน	ฝ่ายแผนฯ
๒	คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	๑ วัน	คณะพัฒนา, หัวหน้าสำนัก/กอง, สมาชิก และประชาชน
๓	คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทาง และข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น	๑ วัน	คณะกรรมการสนับสนุน, ฝ่ายแผน
๔	คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น	๑ วัน	คณะกรรมการพัฒนาฯ, ปลัด, ฝ่ายแผน
๔	สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑	สภาท้องถิ่น
๕	ผู้บริหารประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้	๑	ผู้บริหาร

๒. ขั้นตอนการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นตามข้อ ๒๒ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	สำนัก/กอง ที่ต้องการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำบันทึกเสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อผู้บริหาร พร้อมรายละเอียดมายังฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสนับสนุน	๑ วัน	สำนัก/กอง
๒	คณะกรรมการสนับสนุนการจัดแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม พร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น	๑ วัน	คณะกรรมการสนับสนุนฯ
๓	คณะกรรมการพัฒนาฯ และประชาคมตำบลพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม	๑ วัน	คณะพัฒนา, หัวหน้าสำนัก/กอง, สมาชิกและประชาชน
๔	สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑	สภาท้องถิ่น
๕	ผู้บริหารประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้	๑	ผู้บริหาร

๓. ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ๒๒/๑)

การการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นตามข้อ ๒๒/๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	สำนัก/กอง ตรวจสอบแผนพัฒนาท้องถิ่น (เป้าหมาย,งบประมาณ) จัดทำบันทึกเสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อผู้บริหาร พร้อมรายละเอียดมายังฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนา	๑ วัน	สำนัก/กอง
๒	คณะกรรมการพัฒนาฯ พิจารณาการเปลี่ยนแปลงร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่	๑ วัน	คณะพัฒนา, หัวหน้าสำนัก/กอง,
๓	สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑	สภาท้องถิ่น
๔	ผู้บริหารประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้	๑	ผู้บริหาร
๕	รายงานอำเภอทราบ และประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑ วัน	ฝ่ายแผนฯ
๖	บันทึกในระบบสารสนเทศ (e-plan)	๗-๑๕ วัน	ฝ่ายแผนฯ

๔. ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ๒๒/๒)

การการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นตามข้อ ๒๒/๒ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	อบต.ได้รับหนังสือจากกระทรวง/จังหวัด	๑ วัน	งานสารบรรณ
๒	จัดทำร่างแผนพัฒนาเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเสนอผู้บริหาร	๑ วัน	ฝ่ายแผนฯ
๓	สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑	สภาท้องถิ่น
๔	ผู้บริหารประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้	๑	ผู้บริหาร
๕	รายงานอำเภอทราบ และประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑ วัน	ฝ่ายแผนฯ
๖	บันทึกในระบบสารสนเทศ (e-plan)	๗-๑๕ วัน	ฝ่ายแผนฯ

การติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๑๒ ได้กำหนด (๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนการดำเนินงาน

๑. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐซึ่งจะช่วยตอบสนองภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าการดำเนินการตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สภาพผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้

๓. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเร่งรัด ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของการดำเนินงาน โครงการ การยกเลิกโครงการที่ไม่เหมาะสมหรือหมดความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐ

๔. เพื่อทราบถึงสถานภาพของการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐ

๕. เพื่อสร้างความรับผิดชอบของผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด/รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าสำนัก/ ผู้อำนวยการกองทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐที่จะต้องผลักดันให้การดำเนินการตามแผนงานโครงการต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์กับให้เกิดประโยชน์กับผู้มีส่วนได้เสียผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของประชาชนในตำบลท่าอิฐหรือสังคมส่วนรวมมากที่สุด

๖. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการของสำนัก/กอง ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๑๒๓๙ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทาง การปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๑๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๑

ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

การจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดห้วงระยะเวลาไว้ตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดและดำเนินการตามแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผล	๓-๕ วัน	คณะกรรมการ ติดตามฯ
๒	คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผล และเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นฯ	๑ วัน	คณะกรรมการ ติดตามฯ ผู้บริหาร
๓	ประชุมสภาท้องถิ่น	๑ วัน	สมาชิกสภาฯ, ผู้บริหารฯ
๔	ปิดประกาศ	๓๐ วัน (ธันวาคม)	ผู้บริหาร